

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 27/06-59

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu Juraja Babjaka a zo sudcov Eduarda Báránaya a Ľubomíra Dobríka vo veci sťažnosti Ing. J. S., Ž., P. S., Ž., S. B., Č., F. S., Ž., M. D., Ž., E. K., Ž., K. B., Ž., P. S., Ž., M. K., Ž., Ing. J. Š., Ž., K. S., Ž., M. S., Ž., Ing. Z. V., B., J. S., Ž., F. H., Ž., a M. S., Ž., zastúpených advokátkou JUDr. M. P., Ž., v ktorej namietajú porušenie ich práva podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, ako aj základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 18 C 541/92, na neverejnom zasadnutí 21. júna 2006 takto

r o z h o d o l :

1. Okresný súd Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 18 C 541/92 p o r u š i l práva Ing. J. S., P. S., S. B., F. S., M. D., E. K., K. B., P. S., M. K., Ing. J. Š., K. S., M. S., Ing. Z. V., J. S., F. H. a M. S. podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

2. Okresnému súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 18 C 541/92 *p r i k a z u j e* konať bez zbytočných prietáhov.

3. Ing. J. S. *p r i z n á v a* primerané finančné zadosťučinenie v sume 60 000 Sk (slovom šesťdesiatisíc slovenských korún), ktoré mu je Okresný súd Žilina *p o v i n n ý* vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. P. S. *p r i z n á v a* primerané finančné zadosťučinenie v sume 60 000 Sk (slovom šesťdesiatisíc slovenských korún), ktoré mu je Okresný súd Žilina *p o v i n n ý* vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

5. S. B. *p r i z n á v a* primerané finančné zadosťučinenie v sume 60 000 Sk (slovom šesťdesiatisíc slovenských korún), ktoré jej je Okresný súd Žilina *p o v i n n ý* vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

6. F. S. *p r i z n á v a* primerané finančné zadosťučinenie v sume 60 000 Sk (slovom šesťdesiatisíc slovenských korún), ktoré mu je Okresný súd Žilina *p o v i n n ý* vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

7. *M. D. p r i z n á v a primerané finančné zadosťučinenie v sume 60 000 Sk (slovom šesťdesiatisíc slovenských korún), ktoré jej je Okresný súd Žilina p o v i n n ý vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.*

8. *E. K. p r i z n á v a primerané finančné zadosťučinenie v sume 60 000 Sk (slovom šesťdesiatisíc slovenských korún), ktoré jej je Okresný súd Žilina p o v i n n ý vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.*

9. *K. B. p r i z n á v a primerané finančné zadosťučinenie v sume 60 000 Sk (slovom šesťdesiatisíc slovenských korún), ktoré jej je Okresný súd Žilina p o v i n n ý vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.*

10. P. S. priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 60 000 Sk (slovom šesťdesiatisíc slovenských korún), ktoré mu je Okresný súd Žilina povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

11. M. K. priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 60 000 Sk (slovom šesťdesiatisíc slovenských korún), ktoré jej je Okresný súd Žilina povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

12. Ing. J. Š. priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 60 000 Sk (slovom šesťdesiatisíc slovenských korún), ktoré jej je Okresný súd Žilina povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

13. K. S. priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 60 000 Sk (slovom šesťdesiatisíc slovenských korún), ktoré jej je Okresný súd Žilina povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

14. M. S. priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 60 000 Sk (slovom šesťdesiatisíc slovenských korún), ktoré mu je Okresný súd Žilina povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

15. Ing. Z. V. priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 60 000 Sk (slovom šesťdesiatisíc slovenských korún), ktoré jej je Okresný súd Žilina povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

16. J. S. priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 60 000 Sk (slovom šesťdesiatisíc slovenských korún), ktoré mu je Okresný súd Žilina povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

17. F. H. priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 60 000 Sk (slovom šesťdesiatisíc slovenských korún), ktoré jej je Okresný súd Žilina povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

18. M. S. priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 60 000 Sk (slovom šesťdesiatisíc slovenských korún), ktoré jej je Okresný súd Žilina povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

19. Okresný súd Žilina je povinný zaplatiť náhradu trov konania Ing. J. S., P. S., S. B., F. S., M. D., E. K., K. B., P. S., M. K., Ing. J. Š., K. S., M. S., Ing. Z. V., J. S., F. H. a M. S. v sume 64 332 Sk (slovom šesťdesiatštyritisíc- tristotridsaťdva slovenských korún) na účet ich advokátky JUDr. M. P., Ž., do pätnástich dní od právoplatnosti tohto nálezu.

20. Sťažnosti Ing. J. S., P. S., S. B., F. S., M. D., E. K., K. B., P. S., M. K., Ing. J. Š., K. S., M. S., Ing. Z. V., J. S., F. H. a M. S. vo zvyšnej časti nevyhovuje.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. III. ÚS 27/06-17 z 18. januára 2006 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na konanie sťažnosť Ing. J. S., Ž. (ďalej aj „žalobca v 1. rade“), P. S., Ž. (ďalej aj „žalobca v 2. rade“), S. B., Č. (ďalej aj „žalobca v 3. rade“), F. S., Ž. (ďalej aj „žalobca vo 4. rade“), M. D., Ž. (ďalej aj „žalobca v 5. rade“), E. K., Ž. (ďalej aj „žalobca v 6. rade“), K. B., Ž. (ďalej aj „žalobca v 7. rade“), P. S., Ž. (ďalej aj „žalobca v 8. rade“), M. K., Ž. (ďalej aj „žalobca v 9. rade“), Ing. J. Š., Ž. (ďalej aj „žalobca v 10. rade“), K. S., Ž. (ďalej aj „žalobca v 11. rade“), M. S., Ž. (ďalej aj „žalobca v 12. rade“), Ing. Z. V., B. (ďalej aj „žalobca v 13. rade“), J. S., Ž. (ďalej aj „žalobca v 14. rade“), F. H., Ž. (ďalej aj „žalobca v 15. rade“), a M. S., Ž. (ďalej aj „žalobca v 16. rade“ - spolu ďalej aj „sťažovatelia“ alebo „žalobcovia“), zastúpených advokátkou JUDr. M. P., Ž., v ktorej namietajú porušenie ich práva podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), ako aj základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky

(ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 18 C 541/92.

Zo sťažnosti sťažovateľov a jej príloh vyplýva, že 30. marca 1992 sťažovatelia podali okresnému súdu žalobu o vydanie nehnuteľnosti proti žalovanému S., Ž. [neskôr S., B. (ďalej len „žalovaný“)]. Sťažovatelia sa žalobou domáhali, aby okresný súd zaviazal žalovaného vydať im viaceré nehnuteľnosti, uložil žalovanému povinnosti uzavrieť s nimi dohodu o vydaní týchto nehnuteľností a zaplatiť všetky trovy konania.

Okresný súd rozsudkom sp. zn. 18 C 541/92 z 27. marca 1997 určil, že kúpne zmluvy uzavreté medzi sťažovateľmi, resp. ich právnymi predchodcami a žalovaným zo 7. septembra 1973 a 10. septembra 1973 sú v časti špecifikovanej vo výroku tohto rozsudku neplatné a vo zvyšku podaný návrh zamietol.

Dňa 16. mája 1997 podali sťažovatelia proti rozsudku z 27. marca 1997 odvolanie, ktorým žiadali napadnutý rozsudok v časti, v ktorej bol ich návrh zamietnutý (v časti týkajúcej sa kúpnej zmluvy z 1. októbra 1973), zmeniť v zmysle § 220 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) tak, aby súd ich nároku aj v tejto časti v celom rozsahu vyhovel.

Krajský súd v Žiline uznesením sp. zn. 7 Co 1203/97 z 21. januára 1998 rozsudok z 27. marca 1997 zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Pojednávanie konané 2. júla 1999 v tejto veci bolo okresným súdom uznesením odročené na neurčito. Sťažovatelia podali 15. júna 2005 sťažnosť do rúk predsedu okresného súdu, ktorou žiadali o nariadenie pojednávania v predmetnej veci.

Podľa sťažovateľov okresný súd už od 2. júla 1999, t. j. viac ako šesť rokov v uvedenej veci nekonal a týmto postupom porušil ich právo podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a ich základné právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Podanie sťažnosti z 15. júna 2005 sťažovateľmi nevedlo k náprave, ani k urýchleniu konania v tejto veci, a preto podali ústavnú sťažnosť ako jeden z prostriedkov dosiahnutia nápravy.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti sťažovatelia navrhli, aby ústavný súd nálezom rozhodol, že:

„Okresný súd Žilina postupom v konaní o určenie neplatnosti kúpnych zmlúv, sp. zn. 18 C 541/92 porušil ústavné právo sťažovateľov v rade 1) až 16) na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov upravené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a v čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd.

Okresnému súdu v Žiline sa ukladá povinnosť zabezpečiť rozhodnutie v konaní vedenom pod č. 18 C 541/92.

Okresnému súdu v Žiline sa ukladá povinnosť, aby v konaní, vedenom pod č. 18 C 541/92 konal bez prietáhov.

Okresnému súdu v Žiline sa ukladá povinnosť zaplatiť sťažovateľom v rade 1) až 16) primerané finančné zadostučinenie, a to každému z nich v sume 200.000,- Sk, ktoré im je Okresný súd v Žiline povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Okresnému súdu v Žiline sa ukladá zaplatiť trovy právneho zastúpenia sťažovateľov na účet JUDr. M. P., advokátke, Ž.“

Právna zástupkyňa sťažovateľov ústavnému súdu na základe jeho výzvy listom z 27. februára 2006 oznámila, že súhlasí s upustením od konania verejného ústneho pojednávania v predmetnej veci.

Okresný súd podaním sp. zn. 1SprS 89/06 z 25. apríla 2006 prostredníctvom svojho predsedu ústavnému súdu oznámil, že súhlasí s upustením od verejného ústneho pojednávania v predmetnej veci. Vo svojom vyjadrení ďalej vo vzťahu k spoluúčasti sťažovateľov na vzniknutých prietáhoch v konaní uviedol:

„- Na č. l. 23 a 24 žiadajú navrhovatelia predĺženie lehoty na predloženie dokladov a odročenie pojednávania. Absolútne neprijateľná skutočnosť: Súd žiada navrhovateľa, aby predložil doklady, ktoré mali byť súčasťou návrhu a žiada odročiť stanovené pojednávanie.

Súd mohol vytýčiť termín pojednávania a návrh zamietnuť ako nedôvodný, resp. nepreukázaný bez meritórneho zisťovania ďalších skutočností. "Priet'ah" bol v záujme sťažovateľov a takých procesných úkonov bolo v konaní viac.

- Na č. l. 30 a 31 žiadal súd o doklady, ktoré mohol a mal zabezpečiť navrhovateľ.

- Na č. l. 37 navrhovatelia žiadajú zmenu návrhu, niekoľko mesiacov po podaní návrhu.

- Na č. l. 75 navrhovatelia rozširujú návrh o nových odporcov - dôvod na odročenie pojednávania.

- Na č. l. 144 nasleduje ďalšie rozšírenie návrhu. Na č. l. 219 upresnenie žalobného petitu.

- Na č. l. 220 súd odročuje pojednávanie. Procesný dôvod - vstup nových účastníkov a ich identifikácia po nebohom predchodcovi efektívne mohli zabezpečiť navrhovatelia a nečakať na činnosť súdu.

- Na č. l. 87 podali navrhovatelia žiadosť o oslobodenie súdneho poplatku. Návrh bližšie neodôvodnili a nedoložili dokladmi. Súd následne zisťoval pracovné majetkové pomery. Ani vstupom advokáta sa veľa nezmenilo, na č. l. 219 potvrdzuje zástupkyňa záujem na oslobodení od súdnych poplatkov, ale ostatné necháva na súd. Bez bližšej špecifikácie. Súd je pochopiteľne povinný preverovať pomery, ale rozdiel medzi zastúpeným a nezastúpeným účastníkom by mal byť. Advokát vie, čo na preukázanie oslobodenia vyžaduje zákon a súd a preto môže a má niektoré podklady zabezpečiť súčasne s podaním žiadosti.

- Na č. l. 330 nasleduje ďalšie upresnenie petitu.

- Na č. l. 340 súd odročuje aj kvôli návrhu navrhovateľov na vypočutie svedkov. Zásada koncentrácie a efektívnosti úplne unikla navrhovateľom napriek právnemu zastúpeniu.

- Na č. l. 426 podávajú navrhovatelia tzv. blanketné odvolanie (niektorí právnici zastávajú názor, že v lehote na podanie odvolania nebolo podané riadne odvolanie), predlžuje sa zase čas.

- Na č. l. 458 Krajský súd v odôvodnení zrušujúceho rozhodnutia uvádza o. i., že navrhovatelia upresnia svoj návrh. Čiže ak sa súd zaoberal návrhmi navrhovateľov, z hľadiska skutkového a právneho to bolo problematické. Opäť treba pripomenúť, že v tom čase ešte platila väčšia ingerencia súdu do dokazovania a posudzovania. Väčšia prísnosť by bola pre navrhovateľov asi vážnym dôsledkom.

- Na č. l. 463 nasleduje niekoľkonásobná zmena návrhu.

- Na č. l. 469 navrhovatelia úplne nepochopiteľne žiadajú zrušiť termín pojednávania v reštitučnej veci! nemožno vôbec zo žiadosti určiť, prečo navrhovatelia vyšli v ústrety právnej zástupkyňi, či nebolo možné riešiť vec inak, či dôvod ísť na iné pojednávanie bol odôvodnený (ktorý termín bol určený skôr, otázka priorit a pod.).

- Súd pripustil zmenu návrhu na č. l. 492 a na č. l. 495 nasleduje opäť úprava spoluvlastníckych podielov. Podanie treba procesné posúdiť a rozhodnúť o ňom. Ak to nestihne zastupujúci sudca počas stáže, urobí tak sudkyňa po návrate zo stáže a vec prejedná a rozhodne.

Vyššie uvedené skutočnosti sú závažné, najviac do konania zasahovali práve navrhovatelia svojimi podaniami, ktoré neboli buď úplné alebo reagovali len na vývoj konania, keď smerovanie konania má určovať navrhovateľ a podaniami, ktorými navrhovatelia stále opravovali svoj návrh. Zhovievavosť súdu bola na ich prospech. Tvrdý postup súdu by znamenal zastavenie konania alebo zamietnutie návrhu. Nemôžu preto mať dvojnásobný prospech - aj zhovievavosť súdu v ich prospech aj priznané prieťahy v konaní, na ktorých majú značnú časť viny.“

II.

Z obsahu sťažnosti a k nej priložených písomností, z vyjadrení účastníkov konania, ako aj z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd zistil nasledovný priebeh a stav konania v predmetnej veci.

J. S., Ž., S. B., Č., F. S., Ž., M. D., Ž., E. K., Ž., Ing. J. S., Ž., P. S., Ž., K. B., Ž., P. S., Ž., M. K., Ž., Ing. J. Š., Ž., K. S., Ž., M. S. ml., Ž., Ing. Z. V., B., J. S., Ž., a L. H., Ž., 30. marca 1992 podali okresnému súdu žalobu o vydanie nehnuteľnosti (na pojednávaní konanom 7. septembra 1994 bol podaný návrh na začatie konania upresnený ako žaloba o určenie neplatnosti kúpnych zmlúv) proti S., Ž. (ďalej aj „žalovaný v I. rade“). Úpravou z 1. apríla 1992 nechal vo veci konajúci sudca doručiť podanú žalobu žalovanému, aby sa k nej vyjadril a súčasne od neho vyžiadal viaceré doklady, a nechal zaslať výzvu zástupcovi žalobcov L. H. Pokynom z 22. apríla 1992 nariadil zákonný sudca pojednávanie na 18. máj 1992 a vyzval zástupcu navrhovateľov i žalovaného na splnenie výzvy súdu z 1. apríla

1992. Zástupca sťažovateľov požiadal okresný súd podaním doručeným 28. apríla 1992 o predĺženie lehoty na predloženie dokladov do 30. júna 1992. Svoju žiadosť zopakoval aj v podaní doručenom 13. mája 1992 a súčasne žiadal aj o odročenie pojednávania v predmetnej veci na termín nariadený po predložení podkladov z ich strany.

Okresný súd pojednávanie uskutočnené 18. mája 1992 odročil na neurčito a následne zaslal výzvy Okresnému úradu Ž. (ďalej len „OÚ Ž.“) a Mestskému úradu Ž. (ďalej len „MÚ Ž.“). Na základe úpravy z 3. júna 1992 okresný súd zaslal výzvu právnej zástupkyni žalovaného na predloženie listinných dôkazov, ako aj Štátnemu archívu Ž. – B. (ďalej len „ŠA Ž.“) za účelom predloženia viacerých spisov. Dňa 30. júna 1992 bolo okresnému súdu doručené podanie zástupcu žalobcov, ktorým svoj návrh na začatie konanie zmenili a súčasne v ňom navrhli vydanie predbežného opatrenia, ktoré bolo okresným súdom následne doručené právnej zástupkyni žalovaného na vyjadrenie.

Okresný súd uznesením č. k. 18 C 541/92-50 z 2. júla 1992 vydal predbežné opatrenie, ktorým zakázal žalovanému disponovať s nehnuteľnosťami, ktoré boli predmetom tejto žaloby. Pokynom z 9. júla 1992 bolo nariadené ďalšie pojednávanie na 18. august 1992. Odporca sa podaním doručeným okresnému súdu 21. júla 1992 proti uzneseniu z 2. júla 1992 odvolal. Podaním z 30. júla 1992 sa k podanému odvolaniu na základe výzvy okresného súdu vyjadril zástupca žalobcov a toto vyjadrenie bolo na základe pokynu z 3. augusta 1992 zaslané právnej zástupkyni žalovaného.

Na základe pokynu z 31. augusta 1992 bol spis postúpený 14. septembra 1992 Krajskému súdu v Banskej Bystrici, ktorý uznesením sp. zn. 17 Co 417/92 z 23. októbra 1992 (doručené okresnému súdu 6. novembra 1992) uznesenie okresného súdu z 2. júla 1992 zrušil.

Úpravou z 11. novembra 1992 bol v uvedenej veci nariadený termín pojednávania na 24. november 1992 a účastníkom konania bolo súčasne s predvolaním zaslané aj uznesenie krajského súdu z 23. októbra 1992. Na pojednávaní konanom 24. novembra 1992 okresný súd pripustil rozšírenie žalobného návrhu o žalovaného: S. B. (ďalej aj „žalovaný v II.

rade“), ďalej zástupca žalobcov požiadal o vydanie predbežného opatrenia a okresný súd pojednávanie v tejto veci odročil uznesením na 8. december 1992.

Zástupca žalobcov bol na základe pokynu z 2. decembra 1992 následne súdom vyzvaný na zaplatenie súdneho poplatku vo výške 20 861 Sk. Žalovaný v II. rade podaním doručeným 8. decembra 1992 súdu oznámil, že je právnym nástupcom žalovaného v I. rade a protokol o prevzatí majetku zašle súdu neskôr. Pojednávanie konané 8. decembra 1992 bolo z dôvodu neúčasti žalobcov v 1., 9., 11. a 15. rade odročené na 22. december 1992. V prílohe podania z 24. decembra 1992 zástupca žalobcov predložil súdu rozhodnutie štátneho notárstva po zomrelom M. S., ako aj po zomrelej M. H. Sťažovatelia doručili okresnému súdu 14. decembra 1992 svoju žiadosť (resp. odvolanie), ktorou sa domáhali oslobodenia od platenia súdneho poplatku.

Pojednávanie nariadené na 22. december 1992 bolo z technických dôvodov súdom zrušené. Úpravou z 15. decembra 1992 nechal zákonný sudca vyzvať zástupcu žalobcov na zaslanie 2 kópii jeho odvolania z 11. decembra 1992. Spis bol následne 12. januára 1993 doručený krajskému súdu, ktorý ho 3. februára 1993 bez meritórneho rozhodnutia vrátil späť okresnému súdu, pretože žiadosť žalobcu nebolo podľa neho možné považovať za odvolanie.

Zákonný sudca pokynom zo 4. februára 1993 nariadil na 22. február 1993 pojednávanie v tejto veci a súčasne nechal zaslať výzvu Obchodnému registru Okresného súdu B. (ďalej len „obchodný register“). Táto výzva bola okresným súdom urgovaná podaním zo 16. februára 1993. Podľa úradného záznamu spísaného 16. februára 1993 sa na okresný súd v tento deň dostavil zástupca žalobcov, ktorý ospravedlnil svoju neúčasť na nariadenom pojednávaní (22. február 1993) z dôvodu jeho hospitalizácie do konca marca 1993 a požiadal o nariadenie nového termínu pojednávania. Okresný súd následne nariadil nový termín pojednávania na 22. marec 1993.

Dňa 3. marca 1993 zaslal okresný súd výzvy právnej zástupkyňi žalovaných a žalovanému v II. rade. Žalovaný v II. rade výzvu okresného súdu splnil podaním

z 11. marca 1993. Na základe pokynu z 13. apríla 1993 bola zaslaná urgencia obchodnému registru, výzvy žalovanému v II. rade, žalobkyni K. S. a Katastrálnemu úradu Ž. (ďalej aj „katastrálny úrad“) za účelom zabezpečenia viacerých podkladov pre konanie (tieto boli urgované aj na základe pokynu zo 6. mája 1993). Podaním z 18. mája 1993 požiadal okresný súd žalobcu J. S. o oznámenie dedičov po zomrelom žalobcovi L. H. Ďalšími podaniami z 18. mája 1993 boli urgované splnenia výziev z 13. apríla 1993 (6. mája 1993).

Žalobca J. S. podaním doručeným 25. mája 1993 okresnému súdu oznámil, že dedičkou po zomrelom L. H. je jeho manželka F. H. Obchodný register súdu odpovedal 28. mája 1993. Okresný súd následne zaslal výzvu F. H. ohľadne jej vstupu do konania a oslobodenia od súdnych poplatkov, na ktorú táto odpovedala podaním z 11. júna 1993. Dňa 17. júna 1993 bola F. H. súdom vyzvaná na zaslanie potvrdenia o výške svojho dôchodku a obchodnému registru bola v tento deň opätovne zaslaná výzva ohľadom likvidácie, resp. výmazu žalovaného v I. rade (urgované 24. augusta 1993). Právna zástupkyňa žalovaných bola okresným súdom 17. júna 1993 opätovne vyzvaná pod hrozbou uloženia poriadkovej pokuty na splnenie výzvy z 18. mája 1993. Okresný súd na základe pokynu z 26. júla 1993 zaslal výzvu Katastrálnemu úradu v Ž. (ďalej len „katastrálny úrad“).

Na základe pokynu z 25. júla 1993 bola žalobkyňa F. H. predvolaná na výsluch na 29. júl 1993. Podaním doručeným okresnému súdu 29. júla 1993 žalobcovia požiadali súd o pripustenie rozšírenia podaného návrhu. Dňa 6. augusta 1993 obchodný register okresnému súdu oznámil, že žalovaný v I. rade bol 21. júna 1993 vymazaný z obchodného registra a všetky práva a záväzky prešli z neho na žalovaného v II. rade. Dňa 24. augusta 1993 okresný súd zaslal výzvy právnej zástupkyňi žalovaných, K. S. a katastrálnemu úradu.

Okresný súd na základe pokynu zo 7. septembra 1993 zaslal žalobcom výzvu na predloženie listinných dôkazov a označenie svedkov v tejto veci. Uznesením sp. zn. 18 C 541/92-280 zo 7. septembra 1993 okresný súd konanie voči J. S. zastavil. Dňa 29. septembra 1993 okresný súd uznesením sp. zn. 18 C 541/92 rozhodol o vydaní

predbežného opatrenia v tejto veci. Ďalším uznesením sp. zn. 8 C 541/92 z tohto dňa okresný súd nariadil znalecké dokazovanie znalcom z odboru oceňovania nehnuteľností.

Okresný súd 6. októbra 1993 pod hrozbou poriadkovej pokuty zaslal opätovne výzvu právnej zástupkyňi žalovaných. Právna zástupkyňa žalobcov sa podaním z 1. októbra 1993 vyjadrila k meritu veci. Uznesením sp. zn. 18 C 541/92 z 15. novembra 1993 okresný súd nariadil znalecké dokazovanie z odboru geodézie a kartografie, pričom znalecký posudok od znalca bol súdu predložený 10. januára 1994 a 17. januára 1994 bol okresným súdom zaslaný právnym zástupcom účastníkov konania. Podaním z 8. marca 1994 okresný súd urgoval znalca z odboru oceňovania nehnuteľností, aby mu zaslal znalecký posudok. Uznesením sp. zn. 18 C 841/92 z 23. mája 1994 bolo znalcovi z odboru geodézie priznané znalcovské. Žalobcovia podaním doručeným súdu 31. mája 1994 svoj návrh v uvedenej veci doplnili.

Právnym zástupkyňiam účastníkov konania boli 4. júla 1994 okresným súdom zaslané výzvy, aby súdu predložili listinné dôkazy v tejto veci. Právna zástupkyňa žalobcov odpovedala na výzvu súdu podaním doručeným 14. júla 1994. Okresný súd pokynom z 1. augusta 1994 nariadil na 7. september 1994 pojednávanie. Dňa 24. augusta 1994 bola žalovanému zaslaná výzva na predloženie listinného dôkazu ohľadne vlastníctva predmetnej nehnuteľnosti. Okresný súd pojednávanie uskutočnené 7. septembra 1994 odročil na 7. október 1994. Právna zástupkyňa žalobcov doručila okresnému súdu 13. septembra 1994 podanie, ktorým splnila povinnosti uložené jej na poslednom pojednávaní.

Podaním doručeným okresnému súdu 28. septembra 1994 žalobcovia požiadali o odročenie nariadeného pojednávania z dôvodu neprítomnosti ich právnej zástupkyne, pretože oni trvali na jej osobnej účasti. Okresný súd pojednávanie nariadené na 7. október 1994 zrušil a súčasne nariadil obhliadku na 25. október 1994. Okresný súd zaslal následne 17. októbra 1994 výzvy MÚ Ž. i právnym zástupkyňiam účastníkov konania ohľadom predloženia viacerých listín. Odpoveď MÚ Ž. bola okresnému súdu doručená 21. októbra 1994.

Podaním doručeným 26. októbra 1994 právna zástupkyňa žalovaných požiadala o určenie nového termínu obhliadky (pretože nemala včas vedomosť o konaní obhliadky 25. októbra 1994). Dňa 25. októbra 1994 bola vykonaná obhliadka nehnuteľnosti na mieste samom a bola o nej spísaná zápisnica. Na základe pokynu sudcu z tohto dňa bola právna zástupkyňa žalovaných vyzvaná podaním z 28. novembra 1994 na predloženie viacerých listinných dôkazov a splnenie tejto výzvy bolo urgované podaním z 19. januára 1994. Právna zástupkyňa žalovaných následne požiadala podaním doručeným 20. januára 1995 o predĺženie lehoty na predloženie uvedených podkladov.

Právna zástupkyňa žalobcov reagovala na výzvu súdu podaním z 24. januára 1995 a žalovaný v II. rade podaním doručeným 6. februára 1995. Okresný súd následne 9. februára 1995 zaslal výzvu ŠA Ž. na predloženie viacerých listinných dokladov ohľadom dotknutých nehnuteľností, výzvu M. S., aby sa vyjadrila, či žiada o oslobodenie od súdnych poplatkov, a výzvu právnej zástupkyňi žalobcov na predloženie listinných dôkazov. Podaním doručeným 17. februára 1995 právna zástupkyňa žalobcov súdu oznámila, že M. S. žiada o oslobodenie od súdnych poplatkov. Žalovaný predložil súdu ním požadované doklady v prílohe svojho listu zo 16. februára 1995

Uznesením č. k. 18 C 541/92-281 zo 6. marca 1995 okresný súd v uvedenej veci nariadil znalecké dokazovanie znalcom z odboru stavebníctva, ktorý mal znalecký posudok vypracovať v lehote 14 dní. Právnej zástupkyňi žalobcov bola súdom 20. marca 1995 zaslaná výzva ohľadom predloženia podkladov potrebných pre rozhodnutie súdu o podanej žiadosti žalobcov o oslobodenie od súdnych poplatkov. Túto výzvu súd pod hrozbou poriadkovej pokuty urgoval 26. júla 1995. Okresný súd taktiež podaním z 26. júla 1995 zaslal výzvu na predloženie viacerých podkladov Okresnému archívu Ž. (ďalej len „okresný archív“) a katastrálnemu úradu. Právna zástupkyňa na výzvu súdu odpovedala podaním doručeným 31. júla 1995. Okresný archív svoju odpoveď zaslal 1. septembra 1995 a v spise sa nachádzali aj výpisy viacerých listov vlastníctva z 2. augusta 1995. Uznesením č. k. 18 C 541/92-303 z 24. augusta 1995 okresný súd nepriznal žalobcom oslobodenie od súdnych poplatkov.

Okresný súd podaním zo 4 . októbra 1995 znalcovi Ing. J. S. oznámil, že doklady žiadané od katastrálneho úradu i z okresného archívu sa nachádzajú v spise, kde si ich môže naštudovať. Podaním z 15. decembra 1995 okresný súd tohto znalca vyzval pod hrozbou uloženia poriadkovej pokuty na naštudovanie spisu. Znalec Ing. Š. S. v prílohe podania z 15. januára 1996 okresnému súdu predložil vypracovaný znalecký posudok č. 5/96 z 15. januára 1996.

Znalecký posudok bol následne 24. apríla 1996 zaslaný právnym zástupcom účastníkov konania, aby sa k nemu vyjadrili (právna zástupkyňa žalobcov bola súčasne vyzvaná na zabezpečenie úhrady trov znaleckého dokazovania zo strany žalobcov). Právna zástupkyňa žalobcov vyjadrenie k znaleckému posudku súdu doručila 8. mája 1996. Dňa 13. mája 1996 žalobcovia uhradili na účet súdu aj trovy znaleckého dokazovania.

Pokynom z 28. mája 1996 bolo v uvedenej veci nariadené pojednávanie na 17. jún 1996. Podaním doručeným 24. júna 1996 právna zástupkyňa žalovaných ospravedlnila svoju neprítomnosť na nariadenom pojednávaní z dôvodu čerpania riadnej dovolenky a požiadala o jeho odročenie. Okresný súd pojednávanie konané 27. júna 1996 odročil na 1. august 1996. Pojednávanie konané 1. augusta 1996 bolo okresným súdom odročené na neurčito. Právna zástupkyňa žalobcov podaním doručeným 5. augusta 1996 okresnému súdu oznámila adresy svedkov, ktorých v konaní navrhla na poslednom pojednávaní vypočuť. Uznesením č. k. 18 C 541/92-346 z 11. októbra 1996 okresný súd priznal znalcovi z odboru oceňovania nehnuteľností znalcovské.

Na základe pokynu zákonného sudcu z 11. októbra 1996 okresný súd zaslal výzvu katastrálnemu úradu, výzvu právnej zástupkyne žalobcov za účelom oznámenia viacerých skutočností a predloženia dokladov, ako aj výzvu znalcovi z odboru oceňovania nehnuteľností, aby sa vyjadril k sume znalcovského, ktorú si uplatňuje. V tento deň zákonný sudca taktiež nariadil pojednávanie na 13. november 1996. Právna zástupkyňa žalobcov na výzvu súdu odpovedala podaním z 25. októbra 1996 a podaním doručeným okresnému súdu 4. novembra 1996 zaujala stanovisko k vyjadreniu právnej zástupkyne žalovaných.

Okresný súd pojednávanie konané 13. novembra 1996 odročil na 16. december 1996 za účelom vykonania ďalšieho dokazovania v uvedenej veci. Pojednávanie uskutočnené 16. decembra 1996 okresný súd odročil za účelom nariadenia znaleckého dokazovania na neurčito. Uznesením č. k. 18 C 541/92-382 z 19. decembra 1996 okresný súd nariadil kontrolné znalecké dokazovanie znalcom z odboru stavebníctva, pričom posudok mal byť súdu predložený v lehote 20 dní.

Podaním z 10. januára 1997 okresný súd požiadal katastrálny úrad o vyjadrenie k viacerým skutočnostiam týkajúcim sa predmetu konania. Dňa 13. januára 1997 bola na účet súdu zložená záloha na znalecké dokazovanie v požadovanej sume. Zákonný sudca v uvedenej veci pokynom z 12. marca 1997 nariadil pojednávanie na 27. marec 1997 a súčasne s predvolaním boli právnym zástupkyňami účastníkov konania doručované aj znalecké posudky.

Katastrálny úrad odpovedal na výzvu okresného súdu 18. februára 1997. Na pojednávaní konanom 27. marca 1997 okresný súd vyhlásil rozsudok, ktorým určil napadnuté kúpne zmluvy za neplatné, a vo zvyšku návrh zamietol. Dňa 15. apríla 1997 bolo okresnému súdu doručené odvolanie právnej zástupkyne žalobcov (neodôvodnené) proti rozsudku z 27. marca 1996 a 22. apríla 1997 aj odvolanie žalovaného, ktoré bolo doplnené o dôvody podaním doručeným súdu 13. mája 1997. Právna zástupkyňa žalobcov doplnila dôvody svojho odvolania podaním doručeným súdu 19. mája 1997.

Okresný súd následne podané odvolania zaslal druhému účastníkovi konania a obom účastníkom súčasne zaslal uznesenie, ktorým ich zaviazal na zaplatenie súdneho poplatku za podané odvolania. Právna zástupkyňa žalobcov sa k podanému odvolaniu žalovaného vyjadrila podaním zo 4. júla 1997.

Na základe pokynu zákonného sudcu z 11. augusta 1997 bol spis v uvedenej veci 13. augusta 1997 doručený Krajskému súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“). Krajský súd uznesením sp. zn. 7 Co 1203/97 z 21. januára 1998 (doručeným okresnému súdu 30. júla

1998) rozsudok okresného súdu z 27. marca 1997 zrušil a vec tomuto súdu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Právna zástupkyňa žalobcov bola podaním z 3. augusta 1998 vyzvaná, aby v zmysle záverov odvolacieho súdu v lehote 15 dní zaslala súdu podanie, z ktorého bude zrejmé, čo je predmetom konania a v ktorom odôvodní svoj naliehavý právny záujem v prípade ochrany podľa § 80 písm. c) OSP. Odpoveď právnej zástupkyne žalobcov z 11. augusta 1998 bola okresnému súdu doručená 12. augusta 1998. Podaním z 8. septembra 1998 okresný súd vyzval žalovaného, aby sa mu v lehote 30 dní k podaniu právnej zástupkyne z 11. augusta 1998 vyjadril. Splnenie tejto výzvy bolo urgované u žalovaného podaním z 15. apríla 1999.

Okresný súd pokynom z 31. mája 1999 nariadil v tejto veci pojednávanie na 18. jún 1999. Právna zástupkyňa žalobcov okresný súd požiadala podaním doručeným 8. júna 1999 o odročenie pojednávania z dôvodu kolízie pojednávaní. Okresný súd následne zrušil nariadený termín pojednávania a nariadil nové na 2. júl 1999. Pojednávanie konané 2. júla 1999 okresný súd odročil na neurčito za účelom opätovnej výzvy žalovanému k návrhu na zmenu žaloby pod hrozbou uloženia poriadkovej pokuty. Uvedená urgencia výzvy bola žalovanému zo strany súdu zaslaná 7. júla 1999.

Podľa úradného záznamu spísaného 20. septembra 1999 bol spis v tejto veci s účinnosťou od 1. septembra 1999 určený na prejednanie a rozhodnutie do senátu JUDr. J. R. a s účinnosťou od 27. októbra 2000 (úradný záznam z 31. októbra 2000) do senátu JUDr. K. B.

Podaním z 19. októbra 2001 (doručeným súdu 23. októbra 2001) Ing. J. S. požiadal o nariadenie pojednávania v predmetnej veci. Právna zástupkyňa žalobcov podaniami doručenými súdu 25. augusta 2003, ako aj 15. júna 2005 požiadala okresný súd o nariadenie pojednávania.

Zákonný sudca 23. novembra 2005 nariadil pojednávanie v tejto veci na 20. december 2005. Pojednávanie konané 20. decembra 2005 okresný súd odročil na 20. január 2006. Uznesením č. k. 18 C 541/92-492 okresný súd pripustil zmenu petitu žalobného návrhu v znení uvedenom v podaní žalobcov z 11. augusta 1998.

Podaním z 10. januára 2006 právna zástupkyňa žalobcov upresnila výšku spoluvlastníckych podielov jednotlivých žalobcov. Podaním z 13. januára 2006 právna zástupkyňa žalobcov požiadala o opravu adresy bydliska v uznesení z 20. decembra 2005, ako aj úpravu výšky spoluvlastníckych podielov v podaní z 10. januára 2006.

Pojednávanie konané 20. januára 2006 okresný súd odročil na neurčito z dôvodu nutnosti rozhodnúť o procesnom návrhu žalobcov (podania z 10. januára 2006), ktoré podľa obsahu posúdil ako návrh na zmenu petitu.

Predmetný spis bol 2. marca 2006 pridelený na prejednanie a rozhodnutie JUDr. D. M.

III.

1. Podľa ustanovenia čl. 48 ods. 2 prvej vety ústavy: „Každý má právo, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných priet'ahov (...).“

Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na súde alebo inom štátnom orgáne sa právna neistota neodstráni. K vytvoreniu želateľného stavu, t. j. stavu právnej istoty, dochádza až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu. Preto na splnenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nestačí, aby štátne orgány vec prerokovali, prípadne vykonali rôzne úkony bez ohľadu na ich počet (I. ÚS 10/98).

Otázku existencie zbytočných prietáhov v konaní, a tým aj porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, skúma ústavný súd vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti prípadu podľa právnej a faktickej zložitosti veci, podľa správania účastníka konania a spôsobu, akým v konaní postupoval súd (napr. II. ÚS 74/97, I. ÚS 70/98). Tieto tri kritériá zohľadňuje pri namietanom porušení práva na prerokovanie veci súdom v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd aj Európsky súd pre ľudské práva (III. ÚS 111/02, III. ÚS 29/03).

A) Pokiaľ ide o prvé kritérium „zložitost' veci“, ústavný súd bral do úvahy aj v predmetnom prípade skutkový stav veci a platnú právnu úpravu relevantnú pre rozhodnutie, ako aj právnu povahu (charakter) veci. Predmetom posudzovaného konania je žaloba o určenie neplatnosti kúpnych zmlúv. Z obsahu súdneho spisu, z vyjadrení sťažovateľov a okresného súdu, ako aj z predložených na vec sa vzťahujúcich listín ústavný súd nezistil žiadnu skutočnosť svedčiacu o právnej zložitosti veci, aj keď po skutkovej stránke možno konštatovať, že v danom prípade ide o vec skutkovo zložitú. Na skutkovú zložitost' tejto veci má vplyv najmä vysoký počet účastníkov tohto konania (šestnásť na strane žalobcov a dvaja na strane žalovaných, ktorých zloženie a počet sa v priebehu konania menili v dôsledku smrti viacerých účastníkov konania a zániku žalovaného v I. rade), ako aj potreba vykonania rozsiahlejšieho dokazovania v tejto veci, ktoré taktiež môže spôsobiť predĺženie konania najmä v prípade, ak zistenie skutkového stavu je závislé od vypočutia svedkov, zabezpečenia viacerých znaleckých posudkov, listín, vykonania obhliadky a pod. Spomínaná skutková zložitost' veci však nemôže ospravedlniť obdobia nečinnosti okresného súdu v predmetnom konaní.

B) Pri hodnotení správania sťažovateľov ako účastníkov konania ústavný súd zistil, že k predĺženiu konania prispeli predovšetkým nesplnením poplatkovej povinnosti súčasne s podaním žaloby, ako aj nerešpektovaním výziev okresného súdu, ktorých splnenie bol nútený v priebehu konania okresný súd niekoľkokrát urgovať u ich zástupcu, resp. neskôr u ich právnej zástupkyne. Uvedenými nedostatkami správania sťažovateľov však podľa ústavného súdu nemožno ospravedlniť dlhodobé obdobia nečinnosti okresného súdu v tomto konaní.

Ústavný súd však v tejto súvislosti poukazuje na to, že k právu účastníka konania na efektívny, rýchly a účelný postup súdu v konaní pristupuje procesná povinnosť účastníka konania prispievať k dosiahnutiu účelu súdneho konania včasným reagovaním na pokyny súdu a oznámením potrebných skutočností (§ 101 ods. 1 OSP).

V priebehu konania sťažovatelia a ich právna zástupkyňa viackrát využili svoje procesné práva (niekoľkokrát požiadali o odročenie pojednávania, napr. podaniami z 13. mája 1992, 16. februára 1993, 28. septembra 1994, 17. júna 1996, 8. júna 1999, viackrát v priebehu konania menili a rozširovali podaný návrh na začatie konania, požiadali o oslobodenie od súdnych poplatkov, podali návrh na vydanie predbežného opatrenia, dvakrát o ich opravnom prostriedku v priebehu doterajšieho konania rozhodovali krajské sudy). Možno teda konštatovať, že v dôsledku uplatnenia týchto práv sťažovateľov v preskúmanom konaní došlo taktiež k určitému predĺženiu konania v predmetnej veci na okresnom súde, čo mu však v súlade s doterajšou judikatúrou ústavného súdu nemožno započítať na ťarchu (mutatis mutandis III. ÚS 192/02, III. ÚS 82/05).

Z uvedených skutočností vyplýva, že k spomaľovaniu postupu okresného súdu v preskúmanom konaní prispelo aj správanie sťažovateľov a ústavný súd túto skutočnosť pri svojom rozhodovaní zohľadnil.

C) Ďalším kritériom, podľa ktorého ústavný súd hodnotil, či v uvedenom konaní došlo k zbytočným priet'ahom, bol postup okresného súdu v predmetnej veci.

V rámci svojej judikatúry už ústavný súd vyslovil, že napriek tomu, že jurisdikcia ústavného súdu („rationae temporis“) sa vzťahuje na obdobie po 15. februári 1993, v rámci posúdenia základnej otázky – či sa vec podnecovateľky prerokovala na okresnom súde v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy bez zbytočných priet'ahov – treba prihliadnuť aj na deň začatia konania na okresnom súde a dobu, ktorá v konaní uplynula do 15. februára 1993 (III. ÚS 18/00). Ústavný súd preto pri svojom rozhodovaní v súlade so spomínanou judikatúrou prihliadol aj na skutočnosť, že do založenia jurisdikcie ústavného súdu 15. februára 2003 predmetné konanie trvalo jedenásť mesiacov.

Ústavný súd v preskúmanom konaní zistil dlhé obdobia nečinnosti v postupe okresného súdu, ktoré mali výrazný vplyv na doterajšiu dĺžku konania. Prvé sedemmesačné obdobie nečinnosti okresného súdu začalo 8. septembra 1998, keď okresný súd zaslal výzvu žalovanému a trvalo až do 15. apríla 1999, keď bolo splnenie tejto výzvy okresným súdom urgované. Okresný súd nevykonával v predmetnej veci žiadne procesné úkony ani v období trvajúcom šesť rokov a štyri mesiace, a to od 7. júla 1999, keď okresný súd zaslal urgenciu na splnenie svojej výzvy žalovanému, až do 23. novembra 2005, keď bolo okresným súdom v tejto veci nariadené pojednávanie. Nečinnosť okresného súdu vo vyššie označených obdobiach bez toho, aby jeho postupu bránila zákonná prekážka, je potrebné považovať za zbytočné prietahy v konaní v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy.

Ústavný súd konštatuje, že konanie, ktoré je predmetom posúdenia, trvá už viac ako štrnásť rokov a dva mesiace. Z uvedenej doby podstatnú časť (takmer šesť rokov a jedenásť mesiacov) tvoria obdobia, v ktorých dochádzalo k zbytočným prietahom v konaní v dôsledku nečinnosti okresného súdu.

S ohľadom na vyššie uvedené nemožno dobu predmetného konania vedeného na okresnom súde považovať za prijateľnú vo vzťahu k právu podľa čl. 38 ods. 2 listiny a ani za ústavne akceptovateľnú vo vzťahu k základnému právu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Ústavný súd preto dospel k záveru, že uvedené práva sťažovateľov boli porušené.

2. Podľa čl. 127 ods. 2 druhej vety ak porušenie práv alebo slobôd vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Pretože ústavný súd zistil, že nečinnosťou okresného súdu došlo k porušeniu základného práva sťažovateľov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj ich práva podľa čl. 38 ods. 2 listiny, prikázal okresnému súdu, aby vo veci konal bez zbytočných prietahov a odstránil tak stav právnej neistoty, v ktorej sa nachádzajú sťažovatelia domáhajúci sa rozhodnutia súdu vo svojej veci.

3. Sťažovatelia vo svojej sťažnosti žiadali aj o priznanie primeraného finančného zadost'učinenia v sume 200 000 Sk pre každého z nich, ktoré odôvodnili tým, že v tomto konaní im súd „(...) napriek sťažnostiam nezabezpečil a neposkytol ústavou garantované právo na súdnu a inú právnu ochranu a ani neodstránil stav právnej neistoty“.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Podľa ustanovenia § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadost'učinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha.

Ústavný súd považoval v tomto prípade, vzhľadom na skutočnosť, že každý zo sťažovateľov bol v čase vzniku pried'ahov v predmetnom konaní už jeho účastníkom, za primerané priznať každému z nich sumu 60 000 Sk (spolu vo výške 960 000 Sk). Táto suma zohľadňuje celkovú dĺžku predmetného konania s prihliadnutím na predmet konania okresného súdu, dĺžku zbytočných pried'ahov (šesť rokov a jedenásť mesiacov), ako aj správanie sťažovateľov v priebehu konania. Vo zvyšnej časti ústavný súd uplatnenému nároku sťažovateľov na priznanie primeraného finančného zadost'učinenia v návrhu sťažovateľov nevyhoviel.

4. Sťažovatelia prostredníctvom svojej právnej zástupkyne žiadali priznať náhradu trov konania pred ústavným súdom, ktoré bližšie v podanej sťažnosti nešpecifikovali.

Pri výpočte trov právneho zastúpenia sťažovateľov ústavný súd vychádzal z ustanovení § 1, § 11, § 13 ods. 3, § 14, § 16 ods. 3 a nasl. vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb s tým, že predmet konania podľa čl. 127 ústavy pred ústavným súdom, ktorým sú základné práva a slobody, porušenie ktorých sťažovatelia namietajú, v zásade nie je oceníteľný peniazmi. Základná sadzba tarifnej odmeny za jeden

úkon právnej služby uskutočnený v období od 1. januára 2005 v konaní pred ústavným súdom predstavuje 2 501 Sk (za spoločný úkon vykonávaný pri zastupovaní dvoch alebo viacerých osôb sa základná sadzba tarifnej odmeny zníži o 20 %, t. j. na 2 001 Sk) a hodnota režijného paušálu je 150 Sk.

Ústavný súd právnej zástupkyňi sťažovateľov za dva úkony právnej služby uskutočnené v roku 2005 (príprava a prevzatie veci a písomné podanie súdu) priznal odmenu vo sume 64 032 Sk (32 x 2 001 Sk) vrátane úhrady režijného paušálu v sume 300 Sk (2 x 150 Sk), t. j. spolu 64 332 Sk.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21 . júna 2006